

Za krátkodobé půjčky zaplatíte i tisíce korun, potvrzuje nový Index odpovědného úvěrování

17.6.2025 - | Člověk v tísni

Na běžné výdaje si v uplynulém roce musela půjčit pětina lidí. Nejvíce zatěžující jsou položky za potraviny a energie. Vyplývá to z aktuálního průzkumu agentury Ipsos pro Seznam Zprávy. Pro krátkodobé překlenutí nedostatku financí lidé obvykle využívají povolené přecherpání běžného účtu, kreditku nebo půjčky na internetu. A právě tyto finanční produkty bank a nebankovních společností srovnává náš poslední Index odpovědného úvěrování.

Co je cílem Indexu?

Porovnáváme nabídku všech poskytovatelů krátkodobých nezajištěných spotřebitelských úvěrů a vyhodnocujeme, nakolik jsou jejich půjčky bezpečné. Hodnocení vychází z řady faktorů (info na konci článku) a jeho výsledkem je bodová hodnota (čím vyšší, tím lepší) a hvězdy (čtyři hvězdy označují nejlepší nabídku).

Srovnání bank a nebankovních společností

„Index odpovědného úvěrování potvrzuje, že banky nabízejí vesměs bezpečné úvěry. Nejlepší hodnocení si odnášejí Air Bank, mBank a Česká spořitelna, jejichž úvěry mají přijatelné ceny, nabídka je transparentní a vymáhací proces je nastaven v zásadě korektně,“ říká analytik David Borges, jeden z autorů Indexu.

„Do skupiny nejlépe hodnocených společností, tedy těch se čtyřmi a třemi hvězdami, se ale dostala i řada nebankovních společností, včetně poskytovatelů odložených splátek,“ doplňuje.

Slabé umístění, tedy jednu či žádnou hvězdu, obdržely nebankovní společnosti, které poskytují velmi drahé krátkodobé půjčky, a navíc mají rezervy ve zveřejňovaných informacích, vymáhacím procesu či práci s úvěrovými registry.

Kolik stojí 20 000 Kč na měsíc?

Věnovat pozornost ceně se při výběru půjčky opravdu vyplatí. Nejde jen o to, že ušetříme – podstatnější je, že drahé půjčky se obtížně splácí. Z hlediska ceny vychází z porovnávaných produktů nejlépe povolené přecherpání běžného účtu neboli kontokorent.

Banky jej nabízejí za úrokové sazby asi 20 % ročně. Pokud si člověk formou kontokorentu vypůjčí na měsíc 20 000 Kč, na úrocích jej to bude stát kolem 350 Kč, což je zvládnutelná položka.

„Výhodou kontokorentu je i to, že na splácení není třeba myslet – dluh se automaticky uhradí z příjmu na účet. Na druhé straně stejně snadné je i zadlužení! I u této půjčky tedy platí, že by měla být využívána pouze příležitostně a vědomě. ‚Chodí-li lidé do mínusu‘ každý měsíc, s hospodařením domácnosti není něco v pořádku,“ podotýká David Borges.

O něco dražší půjčkou bývá kreditní karta, která patří mezi tzv. revolvingy. Jde o typ úvěru, který lze čerpat opakovaně, do výše předem schváleného limitu. Dvacetitisícová půjčka formou kreditní karty stojí v současnosti asi 400 Kč měsíčně, což je stále přijatelná částka. Banky navíc rády připomínají,

že pokud dluh na kreditce splatí člověk včas, nemusí hradit žádné úroky. To je sice pravda, ale jsou tu i rizika.

Na rozdíl od kontokorentu si dlužník splacení dluhu na kreditní kartě musí obvykle sám hlídat. Revolvingové produkty navíc fungují tak, že postačí splatit minimální částku. To ale prodlužuje dobu, po kterou člověk peníze dluží. Nakonec proto zaplatí na úrocích mnohem více, než kdyby srovnal dluh z výplaty nebo platil v pravidelných splátkách.

„Základní pravidlo tedy zní: splatit dluh z kreditky co nejdříve. Pokud se to nedaří, je lepší požádat o klasickou půjčku s pravidelnou splátkou. Ta bývá ostatně i levnější,” radí analytik.

Lidé, kteří na úvěr od bank nedosáhnou, se většinou obrací na nebankovní společnosti. Ty nabízejí buď revolvingové produkty anebo jednorázově splatné mikropůjčky, obojí však za vyšších cen než banky.

Z aktuálního Indexu odpovědného úvěrování vyplývá, že krátkodobou půjčku za přijatelných cenových podmínek lze získat od společností Home Credit (ta nabízí i půjčku Kamali), ESSOX, Cofidis a nově i Creditstar. Rozumné ceny nabízejí také poskytovatelé odložených plateb Twisto a Skip Pay. Náklady na měsíční dvacetitisícovou půjčku se u těchto společností pohybují do 600 Kč.

Na opačném konci žebříčku se umístily půjčky SOSCredit, CreditGo, CreditPortal a Půjčka7. Po přepočtení poplatků překračuje úroková sazba těchto úvěrů kolem 500 % ročně. Náklady na měsíční půjčku ve výši 20 000 pak dosahují 8 000 Kč i více (některé z těchto společností však půjčují méně než 20 000, takže reálný úrok je nižší).

Drahé nebankovní půjčky omezí zákon

„Jednorázová splatnost v kombinaci s vysokou cenou je hlavní slabina mikropůjček. Lidé totiž mnohdy na úhradu požadované sumy nemají a půjčku si prodlužují, často opakovaně. Problém se tím však spíše odsouvá, než řeší,” vysvětluje David Borges.

Nejpozději od roku 2027 by však mělo platit omezení úrokových sazeb a takto drahé půjčky již nebude možné nabízet. „Některé nebankovní společnosti možná kvůli novým pravidlům skončí, jiné začnou nejspíše nabízet levnější úvěry. První takové signály jsme již zaznamenali,” uzavírá analytik organizace Člověk v tísni.

Kalkulačky: pomocník, který často chybí

Člověk, který zvažuje úvěr, by měl mít možnost získat co nejlepší představu o ceně. S tím může nejlépe pomoci úvěrová kalkulačka na webových stránkách věřitele. U nabídky mikropůjček lidé kalkulačky obvykle najdou. Poskytovatelé revolvingových úvěrů, včetně bank, jsou na tom ale o poznání hůře.

Funkční kalkulačku nákladů na kreditní kartu má z bank pouze Česká spořitelna a Raiffeisenbank. Lepší je situace u kontokorentu, kde kalkulačku nabízejí již všechny banky s výjimkou Fio banky, Komerční banky a Monety Money Bank.

„Chápeme, že kalkulačky pro revolvingový a kontokorentní úvěr se tvoří obtížněji, protože splacení těchto produktů je nepravidelné. Větší složitost úvěrových produktů by ale měla být důvodem, proč informace o nákladech lépe vysvětlit, třeba tak, že si klient bude moci rychlost splacení půjčky sám nastavit,” komentuje David Borges.

TIP: porovnejte úrokovou sazbu s RPSN

Pokud je cenová nabídka nepřehledná, porovnejte nabízenou úrokovou sazbu a tzv. RPSN. Jestliže se tyto dvě hodnoty výrazně liší, znamená to, že půjčka je drahá nebo si společnost kromě úroků účtuje i další poplatky.

Srozumitelná nabídka je základ

Index se letos více zaměřuje na srozumitelnost cenové nabídky. Některé informace totiž mohou být zavádějící. Příkladem je firma Centrofinance, která na svém webu ofin.cz nabízí půjčky za 40 % p.m. Méně zkušený spotřebitel si nemusí uvědomit, že úroková sazba je prezentována v nezvyklém měsíčním vyjádření a za půjčku ve skutečnosti zaplatí roční úrok 480 %.

„Srozumitelnost nabídky komplikují i kombinace úrokové sazby a poplatků, různé bonusy či odpouštění částí nákladů,“ vysvětluje Petr Sládek, spoluautor Indexu odpovědného úvěrování.

Rada při problémech se splácením

Do potíží se splácením se může dostat každý. Proto je důležité, aby věřitelé včas a srozumitelně informovali klienty o možných řešeních. Lidé ve finančních potížích bývají ve stresu, často tápou a mohou udělat špatné rozhodnutí.

Odpovědný věřitel proto nabídne přehledné informace – například o možnosti odkladu splátek, úpravě splátkového kalendáře nebo kontaktu na konkrétní osobu. Tak lze předejít zbytečnému zhoršení situace a posílit vzájemnou důvěru.

Slabé místo: kontrola stávajících dluhů

Přestože zákon věřitelům ukládá, aby při prověřování schopnosti žadatele splácet brali v potaz i existující zadlužení, ne všechny společnosti se tím řídí.

Naši dluhová poradci se opakovaně setkávají s případy, kdy lidé získali úvěr i v situaci, kdy již spláceli dvě, tři nebo i více dalších půjček. Schopnost splácet tak přecenili nejen sami žadatelé o úvěr, ale i společnosti, které nové úvěry poskytly. Buď o existenci starších půjček vědí, ale při schvalování tuto informaci ignorují, anebo se v relevantních úvěrových registrech vůbec nedoptávají. O druhé možnosti svědčí i to, že řada poskytovatelů z řad nebankovních společností nezjišťuje existující úvěry v registru NRKI, který obsahuje největší množství záznamů.

TIP: Kdo pomůže s problematickou půjčkou?

Pokud se domníváte, že věřitel zanedbal svoje povinnosti a neposoudil správně Vaši schopnost splácet, nebo je půjčka předražená, můžete se obrátit na Finančního arbitra finarbitr.cz. Ten případ posoudí a pokusí se zprostředkovat smírné řešení.

Pomoc nabízí také naše dluhová help linka ☎ 770 600 800. Více informací naleznete i na webu jakprezिटdluhy.cz.

Služby Finančního arbitra i dluhové poradenství jsou zdarma.

Jak je Index sestavován?

- Největší váhu mají v Indexu náklady na půjčku, tedy částka, o kterou dlužník u jednotlivých

společností půjčku přeplatí. Srovnání cen je založeno na příkladu měsíční půjčky ve výši 20 tisíc Kč. U kreditních karet jsou zahrnuty náklady na vedení a výběr hotovosti, naopak není zohledněno bezúročné období. Do hodnocení vstupují i náklady na prodloužení a položky, které si věřitel může účtovat při prodlení se splátkami.

- Hodnocení transparentnosti se zaměřuje na dostupnost a srozumitelnost informací o půjčce. Mimo jiné, zda mají společnosti na webu kvalitní kalkulačku, která ukazuje měsíční splátky a celkové náklady, jak rozsáhlá je smluvní dokumentace nebo jestli věřitelé lidem radí, jak postupovat, pokud nejsou schopni úvěr splácet.
- Postup věřitelů při jednání s lidmi, kteří nejsou schopni splácet, je hodnocen v oblasti procesní vstřícnosti. Index sleduje třeba postup při vymáhání promlčených pohledávek nebo kroky, které věřitel volí při žalobě.
- Index zahrnuje i dalších parametry, třeba toho, zda věřitelé kontrolují úvěrové registry, kde se evidují půjčky od jiných společností.

<https://www.clovekvtisni.cz/za-kratkodobe-pujcky-zaplatite-i-tisice-korun-potvrzuje-novy-index-odpovedneho-uverovani-12669gp>